

SINT VITUS aan het Melkpad

Oud-Katholieke Parochie, Melkpad 12, Hilversum

Jubileumeditie, november 2014

1889 - 2014: 125 JAAR ST. VITUS AAN HET MELKPAD

Zondag 23 november	14.30 uur	Pontificale hoogmis met aansluitend receptie in De Akker
Donderdag 27 november	14.30 uur	Sneakpreview 1 met oa mgr Glazemaker
Donderdag 27 november	20.00 uur	Sneakpreview 2
Vrijdag 28 november	20.00 uur	Feestje met de burens
Zaterdag 29 november	20.00 uur	Concert <i>Erik Satie</i> door Bart Klijsmit
Zaterdag 29 november	11.00 - 16.00 uur	Open kerk met expositie
Zondag 30 november	12.00 - 16.30 uur	Open kerk met expositie
Zondag 30 november	16.30 uur	Adventsconcert
Woensdag 21 januari	20.00 uur	Symposium <i>Toekomst kerk en geloof</i>

JUBILEUMVIJERING EN RECEPTIE

Een feestelijke eucharistieviering kan tijdens een kerkjubileum natuurlijk niet ontbreken. Op zondagmiddag 23 november om 14.30 uur begint de pontificale hoogmis, waarin de Verjaardag van Kerkwijding wordt gevierd en dankzegging klinkt voor 125 jaar kerkgebouw aan het Melkpad. De aartsbisschop van Utrecht, mgr. Joris Vercammen, zal voorgaan en pastoor Wietse van der Velde, pastoraal werker Helen Gaasbeek, lector Anita Sonnenschein en de misdienaars zullen assisteren. Medewerking wordt verder verleend door het parochiekoor en organist Bart Klijsmit.

Voor deze parochie-viering worden ook vertegenwoordigers van de gemeente Hilversum en de Hilversumse kerken uitgenodigd, alsmede oud-katholieke pastores uit den lande. Het is een viering voor parochianen en iedereen die met ons dit jubileum wil vieren! We vinden het daarom fijn als we u mogen begroeten tijdens de dienst. Na de eucharistieviering zal er een receptie zijn in ons gemeenschapshuis De Akker. Ook hier bent u van harte welkom om, onder het genot van een hapje en een drankje, elkaar te ontmoeten.

SNEAKPREVIEW EXPOSITIE 1

De eerste voorbeschuwing van de expositie vindt plaats op donderdagmiddag 27 november vanaf 14.30 uur. Dat is ook het moment dat de senioren samen komen en deze keer is dat in de kerk waar emeritus-bisschop mgr. Antonius Jan Glazemaker herinneringen ophaalt aan zijn tijd in Hilversum. In zijn jonge jaren woonde Teus Glazemaker op een boerderij aan het Melkpad (ongeveer waar nu de Peugeotgarage staat), en ook als aartsbisschop is hij betrokken geweest bij de parochie. De sneakpreview wordt afgesloten met een toast op het kerkgebouw. Alle parochianen zijn van harte welkom.

SNEAKPREVIEW EXPOSITIE 2

Kunt u 's middags niet of komt het u 's avonds beter uit om te komen, dan gaan vanaf 19.30 uur de kerkdeuren opnieuw open om de expositie te kunnen bekijken. Om 20.30 uur zal er een kort programma zijn waarin u meegenomen wordt in de geschiedenis van de kerk. Uiteraard ontbreekt de ontmoeting onder het genot van een hapje en drankje niet.

EXPOSITIE

In het weekeinde van 29 en 30 november zal in de kerk en in de bestuurskamer van de pastorie een expositie te zien zijn over 125 jaar kerkgebouw. Aan de hand van schilderijen, foto's, kerkelijke gebruiksvoorwerpen en andere zaken wordt iets van de geschiedenis getoond van de parochiekerk aan het Melkpad.

De expositie is te bezichtigen tijdens de open kerk momenten van dat weekeinde. Op donderdag 27 november zullen van deze expositie twee zogenaamde sneakreviews plaatsvinden, oftewel voorbeschuwingen.

FEESTJE MET DE BUREN

Onze kerk staat middenin een woonwijk en de pastoor is de buurman van velen. Reden genoeg om de kerk op vrijdagavond 28 november te openen voor een feestje met die burens, waarbij pastoor Wietse van der Velde als gastheer zal optreden.

Er is gelegenheid om de kerk te bekijken, wat meer te weten te komen over de geschiedenis en architectuur van het gebouw en uiteraard om kennis te maken met de bewoners van de pastorie en de andere burens.

De avond begint om 20.00 uur in de kerk. Ook parochianen zijn van harte uitgenodigd om deze avond bij te wonen en kennis te maken met de burens van de kerk.

Foto rechts:
Mgr Glazemaker aan het altaar in 1959

CONCERT: BART KLIJNSMIT (PIANO) SPEELT ERIK SATIE

Rond de tijd dat in Hilversum gebouwd werd aan onze kerk componeerde Erik Satie de zes pianostukken die hij de titel *Gnossiennes* meegaf. Een nog niet bestaand woord tot dan toe, vermoedelijk geïnspireerd op de gnostiek waarin de componist geïnteresseerd was.

Satie schreef de eerste *Gnossienne* na het horen van 'exotische' muziek tijdens de Wereldtentoonstelling in Parijs in 1889, aan de voet van de Eiffeltoren, nog zo'n bouwproject uit die jaren. Satie was een zondeling, een vrije geest en over zijn muziek

werd gepraat als die van een hobbyist, maar ook als de uitingen van een genie.

Bart Klijsmit: 'Eind negentiende eeuw was er een enorme drang naar groots en meeslepend (fin de siècle) in de muziek, bizar grote orkesten, uiterst gecompliceerde muziekstukken (Wagner, Mahler), maar ook enorme bouwwerken, die zelfs nu nog verbazing oproepen. En dan is er een eenvoudige man in Parijs die muziek schrijft voor de piano, die zo eenvoudig, klein en onbeduidend klonk, maar desondanks toch een waanzinnige uitwerking had op de

mensen in de twintigste eeuw.'

Bart gaat op zaterdagavond 29 november, 20.00 uur, werken van Satie uitvoeren op een schitterend gerestaureerde Franse vleugel (een Pleyel uit 1915). Vanwege de ongekende kleurmogelijkheden en zijn heldere klank is dit instrument bij uitstek geschikt voor muziek van Satie. Wij kijken uit naar een bijzonder concert en hopen dat ook vele anderen komen om mee te genieten van, zoals elders omschreven werd: 'een met enige geheimzinnigheid omgeven soort heel treffende muziekjes.'

RONDLEIDINGEN EN EXPOSITIE

Menigeen karakteriseert onze parochiekerk als een markant bouwwerk. De koepel en het grote Christusbeeld boven de ingang zijn gezichtsbepalend voor het gebouw. Wanneer mensen de kerk voor de eerste keer bezoeken zijn velen verrast door het lichte interieur, de prachtige schilderijen in de muurvakken boven altaar en schip van de kerk en de rijke, kleurige glas-in-lood ramen.

Op zaterdag 29 november en zondag 30 november zal de kerk opengesteld zijn. De expositie is te bezichtigen en er zullen twee verschillende soorten rondleidingen plaatsvinden: een liturgische, waarin de nadruk ligt op de betekenis van symbolen in de kerk en de rituelen van een eucharistieviering, en een architectonische, waarin de bouwkundige kant van de kerk wordt belicht. In het schema hieronder leest u wanneer welke rondleiding plaatsvindt. De rondleidingen duren ongeveer 30 minuten.

Liturgische rondleiding o.l.v. pastoor Wietse van der Velde

Zaterdag 29 november	11.30 - 13.30 - 15.30
Zondag 30 november	12.30 - 14.30

Architectonische rondleiding o.l.v. Hans Jans

Zaterdag 29 november	12.30 - 14.30
Zondag 30 november	13.30 - 15.30

Op beide dagen is de kerk vrij toegankelijk om op eigen gelegenheid de expositie te bezoeken en ook buiten de rondleidingen is iedereen uiteraard van harte welkom om het gebouw te bekijken.

Op zaterdag zijn de deuren open van 10.00 uur tot 16.00 uur en op zondag na de eucharistieviering van 12.00 uur tot na het adventsconcert dat om 16.30 uur begint. Organist Bart Klijsmit zal dan een orgelbespeeling geven met drie prachtige koraalvoorspelen over het adventslied *Nun komm, der Heiden Heiland* van J.S. Bach.

Na dit concert worden de kerkdeuren voor dit weekend gesloten.

SYMPOSIUM 'TOEKOMST VOOR GELOOF EN KERK IN HILVERSUM'

Het duurt nog even maar alle feestelijkheden rond het 125-jarig jubileum van de kerk worden op 21 januari 2015 afgesloten met een symposium.

Onder de titel 'Toekomst voor geloof en kerk in Hilversum' zullen genodigden en belangstellenden met elkaar in gesprek kunnen gaan over dit thema.

Onder de genodigden zijn de pastores van de Hilversumse Raad van Kerken, vertegenwoordigers van maatschappelijk relevante organisaties en de gemeente Hilversum. Ook parochianen en andere belangstellenden zijn welkom bij deze ongetwijfeld boeiende avond.

De avond zal worden ingeleid door drie personen, elk uit hun eigen geloofstraditie. Mattijs Ploeger, rector van het Oud-Katholiek Seminarie te Utrecht zal het oud-katholieke geluid vertegenwoordigen; ds Klaas van der Kamp, algemeen secretaris van de landelijke Raad van Kerken het oecumenische en publicist en journalist Anton de Wit het rooms-katholieke geluid.

De avond zal worden geleid door Elsbeth Gruteke, bekend van het EO actualiteitenprogramma 'Dit is de dag' op Radio 1.

Het symposium zal worden gehouden in de kerk, begint om 20.00 uur en na afloop (22.00 uur) kan er nagepraat worden.

SINT VITUS AAN HET MELKPAD 125 JAAR

125 jaar geleden werd op 10 december onze Sint Vitus aan het Melkpad feestelijk ingewijd. De toenmalige aartsbisschop van Utrecht hield daarbij - zoals ze dat toen noemden - een feestrede.

Hij ging daarbij uit van de woorden die nog steeds in de majestueuze koepel van de kerk prijken: Gloria in excelsis Deo, Glorie zij aan God in den hoge en op aarde vrede de mensen van goede wil.

De Bijbelvertaling die wij 125 jaar later in onze diensten gebruiken, vertaalt die woorden met: Eer aan God in de hoogste

hemel en vrede op aarde voor alle mensen.

Je zou kunnen zeggen dat die woorden van de engelenzang uit de kerstnacht samenvatten waarvoor dit kerkgebouw er is. Het is een plaats waar mensen samenkomen voor de eredienst aan God, hun schepper en redder, waar zij Hem en hun medegelovigen ontmoeten. En het is de plaats van waaruit zij de wereld weer ingaan om vanuit de inspiratie in de eredienst opgedaan, vrede en verzoening proberen te bewerkstelligen tussen alle mensen die God liefheeft.

125 jaar wordt dat al gedaan in dit kerkgebouw en dat is wel een feestje waard. Een feestje waarin we God dankzeggen voor al het goede dat ons in dit gebouw geschonken is door de vieringen en ontmoetingen waarin soms een stukje van de hemel – als in de kerstnacht – voor mensen mag opengaan.

Sinds jaar en dag vieren we de verjaardag van de kerkwijding op de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Die zondag zal ook dit jaar het begin zijn van de extra feestelijke viering van dit jubileum. En zoals in de Bijbel en in de liturgie van de kerk duurt een echt belangrijk feest altijd meerdere dagen.

Diverse activiteiten zijn gepland in de periode tussen 23 november en 21 januari. En ook in de tijd daarna willen we af en toe nog even de aandacht richten op ons kerkgebouw en waar het voor staat.

Het parochieblad dat voor u ligt is een extra uitgave waarin oud-katholieke Hilversummers en zij die met ons mee willen vieren, een blik in verleden en heden van onze parochie wordt gegeven en waarin we het voorzichtig wagen ook naar de toekomst te kijken.

U, parochiaan, gastlid, buur of belangstellende, bent van harte uitgenodigd om dit jubileum met ons mee te vieren.

*Wietse van der Velde,
pastoor van de St. Vitus aan het Melkpad*

HIER ZIT IK

Zitplaatsen genoeg in de kerk. Wat maakt dat je voorin gaat zitten, rechts van het midden of helemaal achteraan? We vroegen een paar parochianen wat hun plek in de kerk is. En meteen knoopten we de vraag eraan of zij nog iets veranderd zouden willen zien in het gebouw.

Al meer dan vijfenzeventig jaar

Aan het woord is de negenentachtigjarige Kees Giskes. Zijn plek in de kerk is vanaf het middenpad, vierde rij, helemaal rechts bij de pilaar. Hoe is dat zo gekomen?

‘Dat is eigenlijk vanzelf gegroeid in de meer dan vijfenzeventig jaar dat ik onze kerk aan het Melkpad bezoek. Mijn moeder nam mij als kleine jongen mee naar de kerk. In 1937, twaalf jaar oud, werd ik misdienaar en vervolgens vier jaar later lid van het koor.

Aan het eind van de jaren zeventig ben ik hier gaan zitten. Familie en bekenden zaten er al, ik schoof aan en ben nooit meer gaan verzitten. Het is inmiddels mijn eigen, vertrouwde en dierbare plek geworden.’

Op de vraag of hij nog iets wil veranderen of verbouwen aan het interieur, antwoordt Kees ontkenkend. Hij kan zich niet voorstellen dat het nodig is en zegt er eerlijk bij dat hij er niet aan moet denken dat bijvoorbeeld banken worden weggehaald.

Staat er nog iets in het kerkinterieur dat voor hem een speciale betekenis heeft? Jazeker en dat staat niet binnen, maar buiten. Het

is het beeld van de wijzende Jezus, aan de muur boven de ingang van de kerk. Je hoort Hem bij wijze van spreken zeggen: Ga heen en verkondig het Woord!

Lees op www.stvitus.nl het hele interview met Kees Giskes en lees waarom je toen niet zomaar ergens kon gaan zitten.

TOEKOMST VAN/VOOR DE KERK?

Bij een verjaardag vieren we het moment van nu en vaak gaan daarbij de gedachten terug in de tijd, naar wat er allemaal gebeurd is in de voorbije jaren. Zo zullen wij ook bij dit jubileum zo nu en dan teruggaan in de tijd. Maar zo'n verjaardag is ook het begin van een nieuw jaar, een stap verder in de tijd. Zijn er verwachtingen, dromen, plannen? Ook voor een kerk, een parochie goed om daar over na te denken. Een aantal parochianen schreef hun gedachten op. U leest ze op deze en volgende pagina's.

ONS KERK-ZIJN VANDAAG EN MORGEN...

Jaren geleden ben ik zonder kerkelijke achtergrond maar wel religieus onze kerk binnengekomen, via de voor mij steeds meer opengaande deuren van oud-katholieke parochies.

Ik kwam er gemeenschap tegen, een Hilversumse parochie bijvoorbeeld, met mensen die er op eigen wijze in stonden. Ze leefden vanuit hun traditie of beleefden een nieuwe inspiratie.

Samen zijn wij mensen die meestal niet leven vanuit antwoorden maar vanuit vragen, mensen die een geest van verandering in zich hebben. En daar voel ik me bij thuis.

Wat mij zo bijzonder trekt is dat we het in onze gemeenschap op een natuurlijke manier kunnen hebben over waar het in ons leven allemaal om gaat - en wat we er zelf aan kunnen bijdragen. Hierbij kunnen we ten diepste geïnspireerd zijn door het voorbeeld van de Christusenergie die in Jezus tot uiting komt, en van Gods woord dat antwoord vraagt.

Hoe het over vele jaren zal zijn weten we niet, hoewel de intussen gelouterde geestkracht en de daardoor bezielde structuren waarschijnlijk in alles zullen doorwerken.

We mogen vertrouwen hebben in 'het waaien van de Geest dat aan ons gebeurt

vandaag. Want het meeste gaat voorbij en meer en meer wordt Hij de toekomst die ons wacht.' (uit gezang 680, tekst Huub Oosterhuis)

Marijke Schoorl

HIER ZIT IK

Daan en Luuk tref ik samen aan in de 'pantoffelsacristie'. De zondagsviering is zojuist afgelopen en ze veranderen weer van misdienaars in gewone jongens van 16 en 13 jaar.

Zijn ze in de kerk, dan zitten ze dus meestal vooraan, klaar om hun misdientaken uit te voeren. Voordat hij misdienaar werd en daarna ook nog wel eens, was Daan te vinden naast zijn opa en oma. Jaren geleden

alweer is hij met zijn opa en oma een keer meegegaan naar de kerk. 'Blijkbaar vond ik dat wel leuk, want ik kom nog steeds', aldus Daan.

Dat is te merken: Daan is ook actief deelnemer aan de catechese-activiteiten en de landelijke weekends. En zijn antwoord op de tweede vraag: Wat hem betreft niks veranderen aan dat kerkgebouw.

Luuk zoekt in de kerk een kerkbank op aan de andere kant van het gangpad dan die van Daan, en dan iets meer naar achteren. Dat is de plaats waar zijn vader en moeder ook altijd gaan zitten en dus logisch dat Luuk daar aanschuift. Eigenlijk zou hij op elke willekeurige plek kunnen gaan zitten, maar daar achterin hoor je het koor goed.

Over de misdienaarsplaats voorin wil hij nog kwijt dat hij op die plaats wel meer oplet dan achterin. Maar ja, als misdienaar heb je natuurlijk ook wel wat te doen.

Misschien daarom ook wel zijn verandertip voor de momenten dat er weinig te bewegen valt: die houten banken zijn wel hard...

ANDERE TIJDEN

(over de kleine klok van de 'kerk der Ned. Herv. Gemeente op den Kerkbrink')

(...) Vroeger werd deze klok gedurende het gehele jaar des middags te 12 uren en in de maanden September - April ook des avonds te 9 uren geluid, om den werklieden den tijd, bestemd voor het gebruiken van het middagmaal, en om den dagtaak te eindigen, aan te kondigen. Een tiental jaren geleden werd het avondluiden afgeschaft, daar in geen enkel vak de arbeid tot dat late uur meer werd voortgezet. Bovendien doet deze klok des Zondags driemaal haar tonen door de gemeente weerklinken, om den aanvang der Godsdienst oefeningen in de kerk der Oud-Bischoppelijk Clerezie aan te kondigen

(Uit 'Wandelingen in het Gooi', een uitgave uit 1905)

WONEN IN DE PASTORIE

Aanvankelijk waren de hoofdbewoners van de pastorie naast het kerkgebouw alleen mannen: de pastoors van de parochie. In 1922 werd het verplichte priestercelibaat in de Oud-Katholieke Kerk opgeheven, maar het duurde nog tot 1937 voordat een pastoor gezin introk in de pastorie. Sinds die tijd is het niet ongebruikelijk om te praten over kinderen van de pastoor. Voor deze Vitus-extra spraken wij met parochianen van nu die ooit als dochter van de pastoor op de pastorie hebben gewoond.

Een levendige tijd

Als dochter van pastoor Blom beleefde Lianne van Wijk - Blom de Hilversumse parochie van midden jaren tachtig tot midden jaren negentig vanuit de pastorie, ook al kwam zij slechts in de weekeinden en vakanties naar huis.

Veel pastorieën

Als kind heeft Lianne veel pastorieën bewoond. Ze werd geboren in 1964 als pastoor dochter in Gouda. Daarna volgden Dordrecht en Rotterdam. Aan de laatste plaats heeft Lianne goede herinneringen. Ondermeer het stedelijke karakter van Rotterdam sprak de jonge Lianne aan. Groot was de overgang toen haar vader in 1976 pastoor werd in Egmond. 'Dat was een omslag,' omschrijft Lianne de verhuizing, 'van wereldstad naar een vissersdorp waar iedereen oud-katholiek was en elkaar kende.'

De Hilversumse periode

Na Egmond volgde Hilversum. Hoewel ze slechts haar vrije dagen in de pastorie doorbracht vond ze het fijn in het grotere dorp, waar niet iedereen elkaar kende. Het pastoraat van haar vader was de constante factor in het gezinsleven. Logisch ook, vindt Lianne: 'Pastoraat zijn is geen beroep maar een roeping, dat ben je doorlopend.' Met dat pastoraat van haar vader waren haar ouders enorm druk. 'Mensen kwamen voortdurend aan de deur, zeker in Egmond. Mijn vader was 24 uur per dag en zeven dagen in de week pastoor. Wat mijn moeder in en voor de parochies deed was een baan.' Lianne's moeder was niet alleen gastvrouw voor bezoekers, maar verzorgde ook de kleding van de misdienaars en de bloemen van de kerk, zette parochiebladen in elkaar en vergezelde haar man vaak tijdens huisbezoeken. Alleen op zondagmiddag hiielden ze tijd vrij voor het gezin. De vakanties werden ver weg van de parochie doorgebracht. 'In de zomer gingen we vier weken weg en altijd een week na Pasen. Dat was de drukste periode van het jaar met al die vieringen in de Goede Week.'

De mantel van Sinterklaas

Terugkijkend houdt Lianne een goed gevoel over haar leven in de pastorie. Het was een levendige tijd. Hoewel de herinneringen aan de Hilversumse periode niet intens zijn kan Lianne zich wel een voorval herinneren toen haar vader de klokkenstoel moest inwijden tijdens het honderdjarig jubileum van de kerk in 1989. In het rek met kazuifels hing ook de rode mantel van het Sinterklaas-kostuum, dat gebruikt werd door jongerenvereniging Vita Nuova. 'Mijn vader had waarschijnlijk niet in de gaten dat het de mantel van het kostuum was en stond - tot hilariteit van sommige parochianen - met de Sinterklaasmantel om de klokkenstoel in te wijden.'

Op www.stvitus.nl het volledige interview met Lianne en antwoord op de vraag hoe ze nu tegen de parochie aankijkt.

ZITKUIL

Na de bouw van De Akker in 1975 is ook de voortuin van de pastorie aangepast aan die tijd. Zo werd er tussen de bloeiende planten midden in de tuin een - jaren zeventig! - zitkuil gemaakt, bedoeld als plek om eens rustig een goed gesprek aan te knopen met een ander.

Of de zitkuil ook zo gefunctioneerd heeft? Iemand herinnert zich dat begin jaren

tachtig de jongeren van de parochie in ieder geval niet in die zitkuil zaten. Zij voelden zich daar van de straat bekeken...

Maar misschien zijn er nog andere ervaringen?

In de jaren negentig is de tuin door een tuinarchitect gerenoveerd.

MET UITZICHT OP HET KERKPLEIN

Na een periode van studeren en werken in Engeland keerde Karen Dejonge in 1997 terug naar Nederland. Omdat het haar niet lukte om betaalbare woonruimte te vinden, trok ze in bij haar ouders, Jake en Irene Dejonge. Het echtpaar Dejonge was sinds 1993 bij de aanstelling van Jake als pastoor van de parochie Hilversum, pastoriebewoner geworden. Vanaf 1997 tot 2003 was de kamer boven de bestuurskamer de slaapkamer van Karen. 'Het was leuk om daar te wonen,' zegt Karen. 'Het is een mooi groot huis en met mijn ouders kan ik goed opschieten. We zagen elkaar voornamelijk tijdens de maaltijd 's avonds. Mijn vader had een volle agenda en was 's avonds ook vaak weg of bezet, mijn moeder werkte veel bij vluchtelingenwerk en ik had natuurlijk ook mijn bezigheden. Dat samen eten was voor ons alledrie ook een prettig moment van samen zijn. Even bijpraten.'

Meehelpen

Dat hun thuis ook pastorie was, betekende dat er regelmatig mensen langskwamen voor vergaderingen en gesprekken. Wanneer haar moeder verhinderd was, zette Karen de koffie en koekjes klaar voor de gasten. Ook werd ze ingeschakeld bij het schoonhouden van het grote huis: de bovenverdieping was voor Karen. De badkamer soppen, de slaapkamers stofzuigen en opruimen nam Karen voor haar rekening. Met een brede glimlach vertelt ze over het 'ritueel' dat ontstond: na het schoonmaakwerk werd - met cola en chips - de tv-serie X-Files bekeken.

Kerkgang

Wonen op de pastorie betekende voor Karen niet dat ze als vanzelf zondags ook in de kerk naast die pastorie te vinden was. 'Ik had daar totaal geen behoefte aan. Was rebels, ook in de discussies met mijn ouders. Alleen met kerst en Pasen ging ik mee naar de vieringen.' Tegenwoordig is Karen bijna wekelijks aanwezig bij de vieringen en dan staat ze meestal bovenin, als lid van het kerkkoor. Een parochiane die Karens sopraanstem had gehoord, heeft haar ooit gemotiveerd om eens met het koor mee te zingen. Karen vindt het prettig om vanaf boven naast het orgel de vieringen mee te maken. 'Je voelt je daar in een grote ruimte staan.' Met gregoriaans zingen heeft ze (nog) niet zo veel en het instuderen van nieuwe liederen kan soms een hele hobbel zijn. 'Laatst merkte ik dat ik in m'n slaap nog aan het oefenen was op lied 310!' Wat Karen betreft zou het ook goed zijn om eens samen met de parochianen liederen te oefenen. Zingen en zeker goed samen zingen is een krachtig gebeuren waaruit je moed en energie kunt putten.

Lees op www.stvitus.nl het volledige interview met Karen en weet wie Querky is.

EEN BIJZONDER GEBOUW AAN HET MELKPAD

Onderhoude in de vorige eeuw

Schilderwerk aan de kerk in 2014

Het kan niemand - wandelaars, fietsers, automobiliste - ontgaan: Er staat een bijzonder gebouw aan het Melkpad. Van open kerkbezoekers hoor ik vaak: 'Leuk om nu eens even binnen te mogen kijken. We wonen al heel lang in Hilversum, maar we weten niet hoe het er hier van binnen uitziet.' Ieder die dan naar binnen gaat is verrast door het lichte interieur, de lichtinval van de zon, het stucwerk, de ramen en nog veel meer.

Dit gebouw is natuurlijk niet zomaar uit de lucht komen vallen. Er moet een reden zijn geweest om hier, op deze plaats, 125 jaar geleden een bijzonder gebouw neer te laten zetten. Er moet iemand zijn geweest die het heeft ontworpen, iemand die het heeft

goedgekeurd en betaald, en vooral moeten er mensen zijn geweest die het hebben gebouwd. En: Er moet een reden geweest zijn om het te gebruiken.

Over de historie is veel vertellen: er zijn anekdotes, wetenswaardigheden, rekeningen, verslagen, tekeningen enzovoort. 125 jaar St. Vitus aan het Melkpad is een goede gelegenheid om de komende tijd hierover te publiceren in de Vitus.

Veel van onze oude en oudere parochianen weten het nodige, uit overleveringen, of omdat ze het zelf hebben meegemaakt. Voor veel parochianen die later bij ons gekomen zijn, is de geschiedenis vaak nieuw.

Onze parochiane Maria Blom-Blokland heeft op verzoek van het kerkbestuur van destijds de *Geschiedenis van de Sint-Vitus aan het Melkpad 1889 - 1989* geschreven. Dit als onderdeel van de driedelige serie Vitale kerk, uitgegeven ter gelegenheid van honderd jaar St. Vitus aan het Melkpad. Dit 'rode boekje' is nog steeds verkrijgbaar bij de boekhandel en ook bij het kerkbestuur.

Degenen die het niet gelezen hebben, raad ik aan dit te doen en vooral om het te kopen. Het is een bijzonder document. De schrijfster heeft enorm veel research gepleegd en archieven doorgewerkt om al deze informatie op een overzichtelijke, heel plezierig te lezen manier bijeen te brengen.

Ook over het heden is veel te vertellen; bouwkundige weetjes, de architectuur en het onderhoud bijvoorbeeld. Het kerkgebouw is niet uit de lucht komen vallen, maar blijft ook niet zomaar staan als we er niets aan doen. Op ons rust nu een enorme verantwoordelijkheid. Het door onze voorgangers gestichte erfgoed moet behouden blijven. Dat kost veel geld, inspanning en energie. We zijn rijksmonument, maar de meeste kosten van onderhoud en alle kosten van gebruik en exploitatie zullen we toch zelf moeten opbrengen.

In de komende uitgaven van de Vitus wil ik u graag een en ander vertellen over het verleden en het heden van ons kerkgebouw.

Hans Jans

VITALE KERK

Bij Uitgeverij Verloren verschenen in 1989 drie bijzonder boeken over Hilversum en de Hilversumse oud-katholiek parochie. Twee parochianen schreven de boeken die werden uitgegeven ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het kerkgebouw. De drie uitgaven werden deel IV, V en VI van de serie 'De geschiedenis van Hilversum'. De eerste drie delen behandelen Hilversum in de periode 1870 - 1940 en Het Oude Raadhuis te Hilversum.

'Vitale kerk I, De geschiedenis van (oud-)katholiek Hilversum 1589 - 1889' is de titel van deel IV. Het boek werd geschreven door Martien Parmentier en behandelt de periode vanaf de Reformatie tot aan de bouw van de kerk aan het Melkpad. Ook schrijft Parmentier in dit boek over Sint Vitus, over wat volgens overlevering bekend is over zijn leven, hoe in het Gooi vier kerken de naam van Sint Vitus kregen. Verder in het boek hoofdstukken met titels als 'Vreemde gebeurtenissen in Baarn en Laren' en 'Het conflict binnen katholiek Hilversum'.

Martien Parmentier is ook de inleider van het deel 'Dorpskroniek van een Hilversumse oud-katholiek uit de achttiende eeuw.' De kro-

niek, geschreven door C.D. Jager, vermoedelijk Cornelis Jager, beschrijft gebeurtenissen die in Hilversum plaatsvonden tussen 1766 en 1801.

Meer recente geschiedenis staat genoteerd in 'Vitale kerk II, Geschiedenis van de Sint Vitus aan het Melkpad 1889 - 1989.' Maria Blom-Blokland beschrijft hierin nauwkeurig en met humor het wel en wee van een parochie in een markant kerkgebouw.

Alle drie de delen zijn rijk geïllustreerd met prenten, documenten en in Vitale kerk II ook veel foto's. De boeken zijn in de kerk te koop voor vijf euro per stuk, het pakket van drie delen bij elkaar kost tien euro.

WIE WE ZIJN (ZO ONGEVEER...)

Wie zijn nu al die mensen die elke zondag- of woensdagmorgen en bij bijzondere diensten het jaar door in dat mooie, bijzondere kerkgebouw samenkomen om te vieren? Wie zijn de mensen die tijdens de adventsperiode een grote en verlichte kerstboom op het kerkplein plaatsen en op diezelfde plek een enorm kruis in de Goede Week, voorafgaande aan Pasen? Die op Palmzondag door de buurt een Palmzondagprocessie lopen?

We noemen ons oud-katholiek, dat hebben we met elkaar gemeen en vermoedelijk dat de meesten best trots zijn op het feit dat ze zich oud-katholiek kunnen noemen. Want we zijn een bijzondere kerk. Niet alleen in Hilversum, maar ook in Nederland. We zijn klein - landelijk gezien slechts 6.000 gelovigen - maar we maken deel uit van een bijzondere katholieke traditie. Met velen binnen die traditie belijden we ons geloof in God en vinden we inspiratie voor ons leven in woorden van de Bijbel en het leven zelf. Een kerk die zich steeds weet aan te passen aan de tijdsgeest en met veel elan vorm en inhoud geeft aan het kerk-zijn.

We zijn geen ouderwetse kerk, zoals de naam wellicht impliceert. Integendeel. Onze vieringen zijn traditioneel, maar de theologie is van deze tijd. We zijn een kerk die appelleert aan de eigen verantwoordelijkheid van een ieder, waar zowel mannen als vrouwen priester kunnen zijn, die vindt dat priesters mogen trouwen, waar homo's en lesbo's volwaardig lid kunnen zijn, waar brood en wijn worden gedeeld, ook met wie uit een andere kerk komt en daar deelneemt aan de tafel van de Heer en waar ook hertrouwde gescheiden mensen aan de communie welkom zijn.

Dit is meer dan 'zo doen wij dat', het zegt iets wezenlijks over het karakter van onze kerk. Bestaat er zoiets als dé oud-katholieke parochiaan? Absoluut niet. Onze kerk wordt gekenmerkt door dat voor iedereen die zich bij ons thuis voelt in wat we zijn en wat we belijden een plek is. De oud-katholieke kan orthodox of vrijzinnig zijn of iets daar tussenin. Dat brengt verschil van opvatting met zich mee, maar de kracht van onze kerk is dat dit zelden leidt tot oververhitte discussies, laat staan ruzies of zelfs een kerkscheuring. Elke zondag komen al deze mensen samen, onder andere in de parochiekerk aan het Melkpad. Met alle onderlinge verschillen, met een groot geloof of een klein geloof, met kritiek en vragen, maar wel samen. In verbondenheid.

TOEKOMST

Denk ik over de kerk van de toekomst, dan denk ik aan al die mensen die de kerk mee vormgeven in allerlei groepen, koor, kinderkerk, bestuur en tijdens vieringen. Dat is de kracht van onze kerk: met elkaar en verbonden door het geloof. Namen we als parochianen niet meer de moeite om mee te praten en mee te doen, dan zou het einde niet ver weg zijn.

Daarom moeten we ook doorgaan met de dingen die we al doen. Ik hoop wel dat de parochie zich ontwikkelt en blijft aanpassen aan de tijd waarin we leven. In een samenleving waarin burgers opgeroepen worden om meer te participeren en het eigen netwerk belangrijk wordt, zou onze parochie een belangrijke rol kunnen spelen. De parochie kunnen we immers toch ook zien als netwerk?

In vroegere tijden gaf de kerk vorm aan armenzorg en andere lokale diaconale werken. Daarna nam de overheid die rol op zich en richtte de kerk zijn blikveld voor 'goed doen' veelal op ontwikkelingslanden. Nu er een participatiesamenleving lijkt te komen zou de kerk meer dan nu het geval is een grotere rol kunnen spelen op lokaal diaconaal gebied.

Mijn toekomstideaal zou dan ook zijn: een parochie die met lef middenin de Hilversumse samenleving staat en daarin een rol van betekenis kan spelen. Met een kerk die veel open is voor inloop, stilte en gesprek en de ander op weg wil helpen. Maar ook een kerk die aansluiting weet te vinden bij iedereen die bezig is met levensvragen en God daarbij niet schuwt. Waar naast eucharistievieringen ook andersoortige, laagdrempelige vieringen plaatsvinden. Kortom een open en actieve geloofsgemeenschap voor parochianen en niet-parochianen.

Marieus Mulder

HIER ZIT IK: ANNEMARIE GISKES – PARMENTIER

De 'vaste' plek

Met regelmaat schuift Annemarie aan in de kerkbank, daar waar haar schoonouders ook zitten. Ze is niet gehecht aan de plek, maar 'iedereen van de familie zit er, dus ik ook'.

Tijdens de viering kan ze genieten van het orgelspel en de gezangen, terwijl ze over woorden of zinnen uit de preek vaak langer nadenkt. 'Ik ga naar de kerk omdat het me rust geeft en ik word me van dingen bewust', vertelt ze, 'en het is fijn om andere mensen te ontmoeten.'

In een tijd waarin veel mensen niet meer naar de kerk gaan en ook onbekend zijn met het geloof is Annemarie, samen met Herman, hiermee wel bewust bezig – ook al is het soms zoeken naar een goed evenwicht.

Het gezinsleven is druk en de zondag vaak de enige dag in de week waarop de dagelijkse sleur van vroeg opstaan doorbroken kan worden. Maar ook voor de kinderen vindt Annemarie de kerkgang belangrijk. Dochter Anna helpt haar ouders om te

gaan: 'Ze wil graag naar de kinderkerk.'

De verbouwing

Annemarie hoeft niet lang na te denken over de vraag wat er veranderd mag worden aan het kerkgebouw: 'De Akker is erg gedateerd en het zou mooi zijn als er flexibel gebruik van gemaakt kan worden. De Akker zou als een soort opstapje kunnen dienen om mensen naar de kerk te krijgen.' Annemarie vertelt: 'De Akker zou ontmoetingsplaats kunnen zijn voor bijvoorbeeld jonge moeders of voor een huiswerkclub.'

Het zou fijn zijn als meer mensen onze kerk en parochie weten te vinden, want, zo vindt Annemarie, we hebben een moderne kerk. 'Mensen vallen bijna om als ze horen hoe ruimdenkend we zijn als ik bijvoorbeeld vertel over onze pastoor die getrouwd is met een man.'

Lees op www.stivitus.nl het hele interview en ook wat er zo bijzonder is aan de achterste kerkbank.

MIJN IDEALE KERK?

De vraag naar 'mijn ideale kerk' roept bij mij de volgende reactie op: 'mijn' ideale kerk is bij voorbaat een kansloos project!

Het kansloze zit daar in dat de 'ideale kerk' zou afhangen van mijn idee daarover. De kerk is namelijk niet mijn kerk, maar Zijn kerk, het werk van God Zelf!

De kerk is ontstaan, omdat God mensen roept. God heeft ook mij geroepen lid van

Zijn kerk te zijn. Laten we niet vergeten dat God begonnen is met Israël. En dat Hij nooit Zijn volk, ook al gaat het 'eigen' wegen in de steek zal laten.

Ook Israël is uit de dood aan het verrijzen! Uit het niets is in de vorige eeuw de staat Israël ontstaan en nog steeds keren Joden uit de gehele wereld naar het land terug dat God hen beloofd heeft. Door Israël heeft God in Zijn Zoon Jezus Christus alle vol-

keren geroepen. Zo is de kerk ontstaan.

Zal Zijn kerk dan teloorgaan? Nee, God zal Zijn beloften niet breken. Al zijn wij mensen uit onszelf ontrouw, Hij zal Zijn plan de kerk tot een heerlijk einde brengen. Daarom ben ik ook hoopvol gestemd, ook voor onze kleine parochie aan het Melkpad.

Bart Sonnenschein

Foto: Bart van Buitenen

Foto: Bart van Buitenen

KERK ZIJN VANDAAG EN MORGEN

Wat is het eigenlijk, kerk zijn? Het lijkt niet meer van deze tijd. Dat zitten, staan en knielen. Die onbegrijpelijke zinnen, oude klanken en vreemde gewaden. Nog vreemder wordt het als je denkt aan de kleine groep die we met elkaar vormen. Slechts zesduizend zielen die zich, net als ik oud-katholiek noemen. Eigenlijk onbegrijpelijk.

De kerk is in mijn ogen de afgelopen twintig jaar niet echt veranderd. Wat minder mensen. De Akker met zijn grindtegels en lage plafond. Wat minder familie. Mooiere boekjes rond de Pasen, een glamour magazine. Maar niet wezenlijk veranderd. Dat is mooi, want het geeft rust. Iets dat er is dat eens niet veranderd. Een anker in drukke tijden. Maar kennelijk niet iets dat direct uitnodigt om bij aan te sluiten.

Of dat over tien jaar anders is? Natuurlijk hoop ik dat onze kerk groeit. Het is fijn als er meer mensen zijn om kerk mee te zijn. Mensen om geloof mee te delen. Maar ook het leven mee te delen. En de klussen. Want kerk zijn gaat niet vanzelf. Daar heb je mensen voor nodig.

Ik denk wel dat er dan iets moet veranderen. Iets in gastvrijheid en toegankelijkheid. Laagdrempelige thema-diensten. Een preek die kort is, met een duidelijke link naar het nu.

Uiteindelijk ligt het toch buiten onze macht. Mensen moeten open staan voor God, voor Gods woord en voor de waarde die de kerk geeft aan het leven. En die waarde is niet direct duidelijk. Dat is een weg van zoeken en twijfelen, van vinden en weer verliezen. Maar vooral van 'aangeraakt' worden. En hoe dat werkt, dat snap ik nog steeds niet.

Hoe de kerk er over twintig jaar uit ziet, is niet alleen aan ons. Maar we kunnen in ieder geval ons best doen om mee te denken en mee te doen. Misschien is er over twintig jaar een groeiende Oud-Katholieke kerk in Almere. Een Nieuw-Nederlands Katholieke kerk waarin ruimte is voor levend geloof, discussie, dynamiek en diversiteit.

Nienke Nieuwenhuizen

HIER ZIT IK ...

Susanne Barelds (26 jaar, woont in Almere) komt al zolang ze zich kan herinneren in de kerk aan het Melkpad. Er is een tijd geweest dat ze vaak op de voorste banken te vinden was, op de plek voor de misdienaars. Zo nu en dan zit Susanne weer op die plaats. Ze assisteert dan wanneer nodig of om de aankomende misdienaars bij te staan. Soms gaat Susanne wel naar de kerk, maar is haar plaats elders, namelijk in De Akker, bij de kinderen van de kinderkerk.

Is Susanne zonder misdien- of kinderkerktaak in de kerk, dan zit ze helemaal achterin, zoals ze zelf zegt 'in de aller-, allerachterste bank.' Waarom daar? Allereerst omdat haar moeder daar ook zit. En vaak komt ze daar ook andere bekenden tegen. Achterin, dat zit voor Susanne net even meer ontspannen dan voorin, waar je het idee hebt dat iedereen op je let. En even een klein onderonsje gaat makkelijker achterin.

Over veranderingen aan het kerkgebouw heeft Susanne eigenlijk nooit nagedacht. Alles is wel goed zo. Alhoewel: 'Nu je het zo vraagt: de verwarming. Daar zou misschien wel eens naar gekeken kunnen worden. Is je plek voorin, dan zit je soms te puffen van de hitte en een andere keer verkleum je van de kou. Dat helpt allebei niet om geconcentreerd de viering te volgen...'

VIERINGEN

Vieringen op zondag beginnen om 10.00 uur, tenzij anders vermeld. Op woensdag is er een gesproken eucharistieviering om 9.45 uur, met uitzondering van de laatste woensdag van de maand. Dan is de aanvangstijd 11.00 uur. Toegang via de zijdeur van de kerk.

Kinderen: Tijdens alle vieringen (behalve de kerstnachten, oudjaarsvesper en viering op 1 januari) is er kinderkerk voor kinderen vanaf plm. 6 jaar en ouder. Voor de jongere kinderen is er oppas.

COLOFON

Deze Vitus, parochieblad van de oudkatholieke parochie Sint Vitus, is extra verschenen vanwege het 125-jarig jubileum van het kerkgebouw en is tot stand gekomen dankzij de bijdragen van parochianen en (oud) pastores.

De tekeningen van de kerk op de voorkant zijn gemaakt door Anna, Bart, Elin, Hugo, Lucas en Maaïke.

Redactieadres

Melkpad 14
1217 KC Hilversum
E-mail: redactie@stvitus.nl

Pastoor

Pastoor Wietse van der Velde
Melkpad 14
1217 KC Hilversum
Tel: 035 624 80 09
E-mail: pastoor@stvitus.nl

Secretariaat kerkbestuur

Maghalie Treffers - Haas
Postadres: Melkpad 14
1217 KC Hilversum
Tel: 036 841 62 28
E-mail: secretaris.vitus@upcmail.nl

Ophaaldienst

U wilt naar de kerk, maar heeft geen vervoer? Neem dan contact op met Antonie van Aartsen.
Tel: 035 685 98 10

Website

www.stvitus.nl

Facebook

www.facebook.com/oudkatholiekevitus

AGENDA

23 november	Verjaardag van Kerkwijding, 14.30 uur Pontificale hoogmis
30 november	Eerste zondag van de advent Eucharistieviering
07 december	Tweede zondag van de advent Eucharistieviering met mmv projectkoor uit Almere
14 december	Derde zondag van de advent Eucharistieviering
19 december	Festival of Nine Lessons and Carols, 20.00 uur
21 december	Vierde zondag van de advent Eucharistieviering
24 december	Kinderkerstnacht (5 tot plm. 7 jaar), 17.00 uur Kinderkerstnacht (7 tot plm. 11 jaar), 19.00 uur Kerstnachtsmis, 21.45 uur
25 december	Eerste Kerstdag, 10.30 uur Eucharistieviering
28 december	Zondag na Kerstmis Eucharistieviering
31 december	Oudjaarsvesper, 17.00 uur
01 januari	Nieuwjaarsdag, 10.30 uur Eucharistieviering
04 januari	Driekoningen Eucharistieviering en nieuwjaarsontmoeting
18 januari	Oecumenische viering in de kerk Onze Lieve Vrouwe Onbevlekt Ontvangen aan de Naarderstraat.

VIER AVONDEN PRATEN OVER GOD

Ja, maar over wie of wat hebben we het dan? In een viertal avonden praten we met elkaar over onze godsbeleving. Op de eerste avond lezen we de twee verschillende scheppingsverhalen in Genesis met elk hun eigen godsbef. Een tweede avond gaan we dieper in op de figuur van Mozes met zijn zeer persoonlijk getinte godservaring. Een derde avond zoeken we met behulp van eigentijdse dichters en denkers met uiteenlopende ervaringen met en van god, behorend bij hun uiteenlopende situaties, naar een antwoord op de vraag: Wie, wat is god voor mij? Dit alles wordt dan op de vierde avond gelegd naast de godsbeleving van Jezus, zodat we die beleving, en onze eigen beleving, kunnen gaan ervaren als een beleving naast vele anderen: het beeld dat mensen zich van god maken, is plaats- en tijdgebonden.

Inleider/gespreksleider: Nico Schoorl
Datum: 27 januari, 24 februari, 24 maart, 21 april
Tijd: 20.00 - 22.00 uur
Plaats: Bestuurskamer pastorie

